

Uwagi koalicji organizacji pozarządowych

Fundacji Frank Bold, Fundacji “ClientEarth Prawnicy dla Ziemi”, Fundacji Greenpeace Polska, Pracowni na rzecz Wszystkich Istot, Ogólnopolskie Towarzystwa Ochrony Ptaków

do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody
(numer UD61 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Obecna wersja projektu w bardzo wielu miejscach wprowadza całkowicie nowe rozwiązania, nieobecne w konsultowanej poprzednio wersji z dnia 8 sierpnia 2024 r. Brak jest obecnie jakichkolwiek przesłanek do znaczącego - z 21 dni do 10 dni - skracania terminu na konsultacje publiczne, zwłaszcza w sytuacji, w której autorzy projektu tworzyli go przez ostatnich 9 miesięcy. Przeznaczanie tylko 10 dni na konsultacje publiczne tak ważnego i skomplikowanego projektu ustawy, zwłaszcza w momencie toczących się procesów legislacyjnych dot. tzw. deregulacji, których celem jest osłabienie ochrony środowiska i pozbawienie organizacji społecznych dostępu do sądu, stanowi poważne naruszenie prawa społeczeństwa obywatelskiego do udziału w procesie legislacyjnym. Z tych względów w tabeli poniżej zostały poruszone wyłącznie najważniejsze uwagi krytyczne do projektu, które jednak nie wyczerpują wszystkich uwag, które - w ramach pełnego procesu konsultacyjnego - powinny zostać sformułowane.

Ponadto, pomimo aktualizowania strony RCL projektu (<https://legislacja.gov.pl/projekt/12388203/katalog/13074719>, ostatnia modyfikacja z dnia 11 czerwca 2025 r.) do dnia złożenia niniejszych uwag (tj. 12 czerwca 2025 r.) nie zostały opublikowane nasze obszerne uwagi do poprzedniej wersji projektu ustawy z dnia 8 sierpnia 2024 r., złożone w dniu 9 września 2024 r. przez Fundację Frank Bold, Fundację “ClientEarth Prawnicy dla Ziemi”, Fundację Greenpeace Polska, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Pracownię na rzecz Wszystkich Istot oraz Fundację WWW Polska, pomimo jednoczesnego opublikowania w maju uwag zgłoszonych przez inne podmioty, które obecnie zostały usunięte z podstrony projektu. Wybiórcze publikowanie uwag złożonych w procesie konsultacji publicznych, prezentujące jedynie stanowisko podmiotów zainteresowanych gospodarczo zwiększeniem eksploatacji lasów jest rażąco niezgodne z demokratycznymi standardami państwa prawa.

Jako uwagę ogólną przed szczegółowym odniesieniem się do konkretnych przepisów, należy podnieść, że proponowany projekt ustawy nie stanowi prawidłowej implementacji wyroku TSUE z dnia 2 marca 2023 r. C-432/21 i naraża Rzeczpospolitą Polskę na sankcje za brak wdrożenia postanowień orzeczenia Trybunału w odniesieniu do zapewnienia członkom zainteresowanej społeczności (tj. co najmniej organizacjom ekologicznym) właściwego udziału w postępowaniach dotyczących planów urządzenia lasu i możliwości zaskarżania tych planów, w szczególności poprzez brak wystarczającego

zagwarantowania formalnej i merytorycznej kontroli aktów zatwierdzających plany urządzenia lasu. Projekt także w żadnym zakresie nie wdraża orzeczenia odnoszącego się do konieczności zapewnienia przestrzegania ścisłej ochrony gatunkowej podczas prowadzenia gospodarki leśnej.

L p.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	Koalicja NGO	Proponowany art. 7a u.l.	Projekt nowelizacji pozornie zawiera przepisy (art. 2 ustawy nowelizującej zawierający zmiany w kodeksie wykroczeń) wzmacniające obowiązujący obecnie (art. 7, art. 22 oraz art. 35 u.l.) zakaz prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. Zakaz, który jest notorycznie naruszany (w roku 2024 w niemal 50 nadleśnictwach), co może być dzisiaj w pewnych sytuacjach kwalifikowane jako czyn zabroniony. W praktyce jednak projekt ustawy nie tylko nie wzmacnia obowiązującego zakazu, ale w istocie wprowadza legalizację prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL, dodatkowo ograniczając możliwości stosowania środków tymczasowych przez sądy administracyjne i naruszając zasadę trójpodziału władzy. Projekt wprowadza w zasadzie nieograniczony wyjątek ("niezbędne do realizacji celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej") od zakazu, umożliwiając - po uzyskaniu decyzji ministra lub starosty (proponowany art. 7c u.l.) - prowadzenie gospodarki leśnej bez	Nadanie proponowanemu art. 7a następującej treści: “Art. 7a. 1. W lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonanie zostało wstrzymane na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), nie prowadzi się gospodarki leśnej. 2. Do uproszczonych planów urządzenia lasu ust. 1 stosuje się odpowiednio.”	

			PUL lub z zatwierdzonym PUL, którego wykonanie zostało wstrzymane. Wyjątek ten pozwala na prowadzenie gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL również w celach produkcyjnych, w tym związanych z pozyskaniem drewna, bowiem wyliczenie zawarte po słowach “w szczególności” w żaden sposób nie ogranicza otwartego charakteru wyjątku. Oznacza to w praktyce: 1. niemal brak ograniczenia prowadzenia gospodarki leśnej bez PUL, a w konsekwencji utrwalenie i pogłębienie niezgodnej z obecnym stanem prawnym praktyki prowadzenia gospodarki leśnej bez PUL; 2. brak skuteczności stosowanych przez sąd administracyjny na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi środków tymczasowych, co jednocześnie może prowadzić do naruszenia prawa UE (por. powody uchwalenia ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw);		
--	--	--	--	--	--

			3. brak potrzeby opracowywania i zatwierdzania aneksów PUL; 4. brak jakiegokolwiek odpowiedzialności (zarówno na podstawie proponowanych zmian w kodeksie wykroczeń, jak i na zasadach ogólnych) za prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego PUL. W konsekwencji wprowadzenie art. 7a u.l. doprowadzi do sytuacji, w której wprowadzenie przepisów umożliwiających skarżenie aktów zatwierdzających PUL do sądów administracyjnych nie będzie miało praktycznego znaczenia, a wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. zostanie wykonany jedynie pozornie, nie gwarantując skutecznej sądowej kontroli legalności PUL i prowadzonych działań w ramach gospodarki leśnej. Dodatkowo wprowadzenie proponowanych przepisów narazi Polskę na kolejne zarzuty naruszenia prawa UE, w szczególności dyrektywy siedliskowej (por. wyroki TSUE w sprawach C-441/17 z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz C-661/20 z dnia 22 czerwca 2022 r.). Na szczególną krytykę zasługuje proponowany art. 7a ust. 1 pkt 2 u.l. (i odpowiednio proponowany art. 7c u.l.), który w istocie wprowadza możliwość modyfikowania przez organ władzy wykonawczej (ministra, lub - w przypadku art. 7c - starostę) orzeczenia sądu, który		
--	--	--	---	--	--

			wcześniej wstrzymał wykonanie decyzji wydanej przez ten organ. Stanowi to jaskrawe naruszenie zasady trójpodziału władzy i jest niedopuszczalne w państwie prawa. Dalsze ustępy wskazanego art. 7a potwierdzają powyższe obawy. Otóż, jedynym wymogiem formalnym nałożonym w związku z wydaniem decyzji omijającej sądowe orzeczenie bądź fakt braku zatwierdzenia PUL, jest uzyskanie opinii od RDOŚ (ust. 4). Jednocześnie - co wymaga wyeksponowania – opinia ta podlegać będzie zaskarżeniu, ale jedynie przez właściciela lasu. Projektowane przepisy zatem wprost przewidują, że jedynym przypadkiem możliwości podważania opinii RDOŚ będzie jej negatywny skutek dla właściciela lasu, dążącego do wycinki – tylko jemu przepisy przypisują legitymację do zaskarżania opinii. Jeśli zaś opinia byłaby niekorzystna dla przyrody, nie będzie można jej zaskarżyć. Jest to rażąca nieproporcjonalność pomiędzy interesami podmiotu eksploatującego las, a społeczeństwem, w tym organizacjami ekologicznymi. Jest to jednocześnie kolejny element służący „wyprowadzaniu” wycinki drzew spod faktycznej, zgodnej z wyrokiem TSUE, dyrektywą siedliskową, ptasią i Konwencją z Aarhus, ochrony prawnej. Opisane powyżej negatywne skutki nie zostają wyeliminowane poprzez wprowadzenie możliwości zaskarżenia decyzji ministra wyrażającej zgodę na		
--	--	--	--	--	--

			prorowadzenie wycinek bez PUL bądź pomimo sądowego postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji, ponieważ decyzja ministra jako ostateczna, podlegać będzie wykonaniu. Organizacja ponownie musiałaby zatem występować o wydanie postanowienia o wstrzymaniu jej wykonania, co prowadzi do formalnoprawnego absurdu. Zaproponowane rozwiązanie ograniczenia wstrzymania wykonania planu urządzenia lasu jest sprzeczne z art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus. Przepis ten ustanawia ogólne minimalne standardy, które mają zastosowanie do wszystkich odpowiednich procedur odwoławczych, decyzji i środków tymczasowych. Na państwie spoczywa obowiązek wprowadzenia odpowiednich i prawnie skutecznych środków zaradczych, w tym w stosownych przypadkach wstrzymanie wykonania kwestionowanego działania bez wyjątków w sprawach, w których występuje szkoda lub istnieje groźba jej wystąpienia. W takich przypadkach sąd krajowy musi mieć możliwość wstrzymania wykonania określonego działania w celu utrzymania status quo.		
2	Koalicja NGO	Proponowany art. 7b u.l.	Konsekwencją zmiany treści proponowanego art. 7a u.l. powinno być usunięcie z projektu proponowanego art. 7b u.l.	Wykreślenie art. 7b u.l. z projektu ustawy	

3	Koalicja NGO	Proponowany art. 7c u.l.	Konsekwencją zmiany treści proponowanego art. 7a u.l. powinno być usunięcie z projektu proponowanego art. 7c u.l.	Wykreślenie art. 7c u.l. z projektu ustawy	
4	Koalicja NGO	Proponowany art. 18b ust. 3	Projektowany przepis narusza art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej i art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus. Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r. (C-432/21) wymaga, by postępowanie ws. PULi na każdym jego etapie zostało uznane za postępowanie wymagające udziału społeczeństwa. Trybunał przyjął, że plany urządzenia lasu w istocie stanowią decyzję w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji z Aarhus, co w konsekwencji oznacza, że partycypacja członków zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacji ekologicznych, zgodnie z art. 2 ust. 5 Konwencji) nie ma polegać na jedynie umożliwieniu złożenia uwag do planu, ale na zapewnieniu udziału na każdym etapie takiego postępowania w charakterze uczestników na prawach strony: “W tym względzie należy stwierdzić, że nawet jeśli konwencja z Aarhus, a w szczególności jej art. 6 ust. 1 lit. b), pozostawia państwom będącym stronami pewien zakres uznania w zakresie badania	Nadanie proponowanemu art. 18b ust. 3 u.l. następującej treści: “Stroną postępowania w sprawie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu jest właściciel lasu. Organizacji ekologicznej, o której mowa w art. 44 ust. 1 uoos przysługuje prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony / albo art. 44 ust. 1 uoos stosuje się odpowiednio.”	

			znaczącego oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko, to jednak mając na uwadze orzecznictwo, o którym mowa w pkt 172 i 173 niniejszego wyroku, dyrektywa siedliskowa konkretyzuje wymogi, które należy sformułować w odniesieniu do znaczenia oddziaływania na środowisko w dziedzinie europejskiej ochrony przyrody. Otóż negatywne skutki dla celów ochrony europejskich obszarów ochrony powinny co do zasady zostać uznane za znaczące w rozumieniu tego postanowienia konwencji z Aarhus, ponieważ organizacje ochrony środowiska mają prawo żądać, aby właściwe władze badały w indywidualnych przypadkach, czy planowane przedsięwzięcia mogą mieć takie znaczące oddziaływanie” (pkt 175). Również zgodnie z zaleceniami Komitetu ds. Zgodności z Konwencją z Aarhus (ACCC), zapewnienie udziału społeczeństwa jedynie na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie spełnia wymogów art. 6 Konwencji (ACCC/C/2013/98 (Litwa), ECE/MP.PP/C.1/2021/15, par. 92). Tym samym, w celu prawidłowego wdrożenia wyroku TSUE konieczne jest rozpoznanie (co najmniej) organizacji		
--	--	--	--	--	--

			ekologicznych jako strony postępowania w sprawie projektu planu urządzenia lasu, zaś ograniczenie kręgu stron do jedynie właścicieli lasów stoi w jawnej sprzeczności z ww. wyrokiem.		
5	Koalicja NGO	Proponowany art. 18b ust. 5	Proponowany przepis przewiduje tzw. milczącą zgodę RDOŚ, jeżeli w terminie 2 miesięcy nie wyda on postanowienia o uzgodnieniu albo odmowie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu. Takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej i z art. 4 ust. 1 dyrektywy ptasiej. TSUE orzekł już w sprawie Puszczy Białowieskiej, że przepisy te wymagają nie tylko przyjęcia koniecznych środków ochronnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych na danym obszarze, lecz także i przede wszystkim ich rzeczywistego wdrożenia, gdyż w przeciwnym razie zostałyby całkowicie pozbawione skuteczności [wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C 441/17, EU:C:2018:255, pkt 213]. Z tej perspektywy umożliwienie pominięcia stanowiska RDOŚ - a taki skutek powoduje proponowany przepis - w odniesieniu do planu urządzenia lasu jest niedopuszczalne.	Wykreślenie art. 18b ust. 5 z projektu ustawy	

6	Koalicja NGO	Proponowany art. 18b ust. 13	Konsekwencją wykreślenia art. 18b ust. 5 powinno być usunięcie wskazanego fragmentu w art. 18b ust. 13	Wykreślenie “albo informację o niewydaniu tego postanowienia w terminie”.	
7	Koalicja NGO	Proponowany art. 18c ust. 4 i 5 u.l.	Proponowane przepisy posługują się alternatywą zwykłą w zakresie form wykładania projektu planu urządzenia lasu, co w praktyce może prowadzić do ograniczenia dostępu do projektu interesariuszom. W związku z tym alternatywę zwykłą należy zastąpić koniunkcją.	Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 4 u.l.: “[...] wyklada sporządzony projekt planu urządzenia lasu w swojej siedzibie, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest obowiązany do udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada. Zmiana treści w proponowanym art. 18c ust. 5 u.l. “Nadleśniczy wyklada projekt niezwłocznie po jego otrzymaniu w siedzibie nadleśnictwa, zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej i na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada”.	
8	Koalicja NGO	Proponowany art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l., art. 22 ust. 10 u.l.	Partycypacja społeczna, o której mowa w art. 18c ma - zgodnie z art. 18c ust. 12 - zastąpić procedurę udziału społeczeństwa,	Nadanie proponowanemu art. 18c ust. 9 pkt 2 u.l. treści:	

			opisaną w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie przepisy zaproponowane w projekcie ustawy znacząco różnią się od przepisów zawartych w ustawie ooś. W szczególności podmiot prowadzący partycypację społeczną ma zawrzeć w raporcie jedynie odniesienie się do opinii, postulatów, uwag i wniosków zgłoszonych. Dotychczasowe regulacje wymagały, aby podmiot ten opisał w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w procesie zbierania uwag i wniosków. Dla zapewnienia efektywności procesu partycypacyjnego należy te dwa podejścia połączyć.	“zestawienie opinii, postulatów, uwag i wniosków wraz ze wskazaniem podmiotów, które je wniosły, oraz odniesieniem się do nich, w szczególności poprzez opisanie w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, w jakim zakresie zostały uwzględnione oraz uzasadnienie w jakim zakresie i dla czego zostały nieuwzględnione”. Analogiczna zmiana w art. 22 ust. 10 u.l.	
9	Koalicja NGO	Proponowane 22c ust. 2, 22d ust. 2 u.l. (a także 7a ust. 9 i 7a ust. 6 u.l., z zastrzeżeniem uwag nr 1-3)	Projekt przewiduje przyznanie określonych uprawnień, w tym dostępu do sądu, tylko organizacjom ekologicznym. Zgodnie z art. 9 ust. 2 i ust. 3 Konwencji z Aarhus, legitymacja skargowa przysługuje co najmniej tzw. członkom zainteresowanej społeczności, a zatem z definicji organizacjom ekologicznym, ale także innym podmiotom, które mogą być lub są dotknięte skutkami lub mają interes w podejmowanej decyzji dotyczącej	Zastąpienie we wszystkich projektowanych przepisach słów (lub ich odpowiedników) “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez co najmniej 12 miesięcy przed (...)” słowami “powołujące się na swoje cele statutowe organizacje ekologiczne, o	

			środowiska (art. 2 ust. 5 Konwencji z Aarhus). Z uwagi na to, że temat lasów jest nie tylko istotny przyrodniczo, ale również społecznie należy rozszerzyć katalog organizacji, mogących brać udział w procesie tworzenia i skarżenia PUL o co najmniej organizacje społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności.	których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub inne organizacja społeczne, których celem statutowym jest prowadzenie działań na rzecz lokalnej społeczności”. Dodanie po słowach “także w przypadku gdy nie wniosły uwag i wniosków odpowiednio do projektu planu urządzenia lasu albo uproszczonego planu urządzenia lasu” słów: “oraz w przypadku, gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu”	
10	Koalicja NGO	Proponowany art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l.	Przepis w proponowanym brzmieniu narusza art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w zw. z art. 6 ust. 1 lit. b konwencji z Aarhus. Projektowana zmiana przepisów ustawy o lasach - zarówno w obecnym kształcie, jak w wersji projektu ustawy z dnia 8 sierpnia 2024 r. - ma na celu wdrożenie wyroku TSUE przeciwko Polsce	Nadanie proponowanym art. 22 ust. 6 oraz art. 22a ust. 10 u.l. treści: W postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu art. 44 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w	

			(wyrok TSUE z dnia 2 marca 2023 r., C-432/21). W wyroku tym Trybunał jednoznacznie zakwalifikował plany urządzenia lasu jako decyzje w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji, a co za tym idzie przesądził o konieczności zapewnienia udziału zainteresowanej społeczności w postępowaniu administracyjnym zwieńczonym przyjęciem takiego planu. Tym samym przyjął, że plan urządzenia lasu nie jest projektem dokumentu, w odniesieniu do którego należy zapewnić społeczeństwu możliwość składania uwag i wniosków, a przedsięwzięciem zakończonym decyzją w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. b Konwencji, które wymaga zapewnienia udziału w postępowaniu zainteresowanej społeczności, który w polskim porządku prawnym w odniesieniu do organizacji ekologicznych realizuje art. 44 uoos. Jedynie przyznanie członkom zainteresowanej społeczności (a zatem co najmniej organizacjom ekologicznym) statusu uczestnika na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zapewnia prawidłowe wdrożenie wyroku TSUE, który wymaga nie tylko zapewnienia udziału w postępowaniu	ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.	
--	--	--	---	--	--

			zainteresowanej społeczności, ale także następczego dostępu do wymiaru sprawiedliwości na zasadach określonych w art. 9 ust. 2 i 3 Konwencji. Tylko status strony postępowania zapewni w konsekwencji możliwość zainicjowania kontroli sądowej pod względem merytorycznym i formalnym legalności planów urządzenia lasu. Zatem w celu wykonania wyroku TSUE i umożliwienia prowadzenia sądowej kontroli merytorycznej i formalnej aktu zatwierdzania planu urządzenia lasu niezbędne jest umożliwienie organizacjom ekologicznym (na podstawie art. 44 ustawy o.o.ś.) oraz organizacjom społecznym (na podstawie art. 31 k.p.a.) wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zatwierdzenia PUL na prawach strony. Brak takiego uprawnienia sprawi, że kontrola sądowa będzie pozorna, a tym samym nie dojdzie do wdrożenia wyroku TSUE.		
11	Koalicja NGO	Proponowany art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l.	Projekt ustawy zawiera nieuzasadnione ograniczenie dostępu do prawa wnoszenia uwag i wniosków dla podmiotów niebędących organizacjami ekologicznymi lub organizacjami pracodawców, podczas	Zastąpienie w proponowanych w art. 22 ust. 7 oraz 22a ust. 12 u.l. słów “organizacje ekologiczne powołujące się na swoje cele statutowe, prowadzące działalność statutową w	

			gdy organizacje ekologiczne powinny mieć przyznany status strony zgodnie z art. 44 uoos. Pozostałym członkom społeczeństwa należy natomiast zapewnić możliwie szeroki udział w procesie tworzenia PULi każdy zainteresowany podmiot powinien mieć prawo wypowiedzieć się w temacie PUL na każdym etapie udziału społeczeństwa.	zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody co najmniej 12 miesięcy przed dniem zamieszczenia wniosku, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), mogą wnosić” słowami “każdy może wnieść”.	
12	Koalicja NGO	Proponowany art. 22 ust. 14 pkt 1 lit. c u.l. oraz art. 22 ust. 15 u.l.	Zgodnie z projektem minister właściwy do spraw środowiska odmawia zatwierdzenia planu urządzenia lasu, jeżeli projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z naruszeniem przepisów o partycypacji społecznej tylko wtedy, gdy mogło mieć to istotny wpływ na projekt. Przesłanka ta może sprawić, że w praktyce naruszenie przepisów o partycypacji nie będzie miało znaczenia dla zatwierdzenia PUL. Warto w związku z tym dodać dodatkowe fakultatywne przesłanki odmowy zatwierdzenia PUL dot. partycypacji społecznej - zarówno naruszenia przepisów jej dotyczących, jak również jej efektów.	W art. 22 ust. 15 u.l. przeniesienie aktualnej treści zaczynającej się od słów “opinia dyrektora regionalnego” do punktu 1 w tym przepisie oraz dodanie punktu 2 i 3 o treści: 2) w ramach przeprowadzonej partycypacji społecznej, o której mowa w art. 18c, lub w ramach zgłaszania uwag i wniosków, o których mowa w art. 22 ust. 7, zgłoszono negatywne opinie do projektu planu urządzenia lasu; 3) projekt planu urządzenia lasu został sporządzony z innym naruszeniem przepisów o	

				partycypacji społecznej, niż tym o którym mowa w art. 22 ust. 14 pkt 1 lit c.	
13	Koalicja NGO	Art. 2 ustawy nowelizującej	Wykroczenie nie jest adekwatnym środkiem reakcji na bezprawie w postaci prowadzenia gospodarki leśnej bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu, a grożąca za nie kara w żaden sposób nie jest proporcjonalna do szkody, która może takim zachowaniem zostać spowodowana.	Wykreślenie z projektu ustawy zmiany w art. 158 § 1 kodeksu wykroczeń oraz dodanie do art. 1 ustawy nowelizującej pkt 12 o treści: 12) po rozdziale 9a dodaje się rozdział 9b w brzmieniu: "Rozdział 9b Odpowiedzialność karna Art. 66j. 1. Kto prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu albo w lasach z zatwierdzonym planem urządzenia lasu, którego wykonalność zatwierdzenia została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem planu urządzenia lasu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 2. Tej samej karze podlega kto prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez	

				zatwierdzonego uproszczonego planu urządzenia lasu albo w lasach z zatwierdzonym uproszczonym planem urządzenia lasu, którego wykonalność zatwierdzenia została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem uproszczonego planu urządzenia lasu. 3. Tej samej karze podlega kto to prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez decyzji starosty, o której mowa w art. 19 ust. 3, bądź w przypadku wstrzymania wykonalności tej decyzji na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo niezgodnie z tą decyzją. 4. Tej samej karze podlega kto prowadzi gospodarkę leśną związaną z pozyskaniem drewna bez określenia przez nadleśniczego zadań z zakresu gospodarki leśnej, zgodnie z art. 19 ust. 4, albo niezgodnie z tymi zadaniami.”.	
14	Koalicja NGO		W związku z propozycją wprowadzenia odpowiedzialności za prowadzenie gospodarki leśnej związanej z pozyskaniem	Dodanie do projektu ustawy nowelizującej zmiany w art. 45 ust. 2 u.l. w brzmieniu: “nie była karana	

			drewna bez odpowiedniej podstawy, w szczególności bez zatwierdzonego PUL albo z zatwierdzonym PUL, którego wykonalność została wstrzymana na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo z naruszeniem planu urządzenia lasu do ustawy o lasach należy dodać przepis, który uniemożliwi osobom ukaranym/skazanym za takie czyny bycie pracownikiem Służby Leśnej. Nie do zaakceptowania jest bowiem sytuacja, w której pracownik Służby Leśnej dopuszcza się czynów, o których mowa w uwadze 5 i jednocześnie w dalszym ciągu pozostaje tym pracownikiem.	sądownie za przestępstwo z chęci zysku lub z innych niskich pobudek ani za przestępstwo, o którym mowa w art. 66j”. Przepis należy odpowiednio zmodyfikować w sytuacji nieuwzględnienia uwagi nr 13.	
15	Koalicja NGO	Art. 4 i 5 ustawy nowelizującej	Proponowane przepisy intertemporalne określają, że plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu przyjęte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy obowiązują przez okres, na który zostały sporządzone i w odniesieniu do nich nowelizowane przepisy nie przewidują możliwości zaskarżenia lub wstrzymania ich wykonania. Z kolei do projektów planów urządzenia lasu jeszcze niezatwierdzonych mają mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe, a przy ich zatwierdzaniu stosuje się wybrane przepisy nowej	W miejsce art. 4 ustawy nowelizującej należy przywrócić art. 3 projektu ustawy z 8 sierpnia 2024 r., jednocześnie zapewniając w przepisach intertemporalnych zgodność z art. 6 ust. 1 lit. b, art. 9 ust. 2 oraz art. 9 ust. 4 Konwencji z Aarhus w odniesieniu do PULi, które zostały przygotowane bądź przygotowane i zatwierdzone przed wejściem w życie projektowanej ustawy. W szczególności należy zapewnić członkom zainteresowanej społeczności, a zatem nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także	

			ustawy (art. 5 ust. 2 odsyła do art. 22 ust. 1, 4-13, 14 pkt 1 lit. a-c, e i - nieistniejącego w proponowanym tekście ustawy - f oraz ust. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą). Takie rozwiązanie nie zapewnia członkom zainteresowanej społeczności (w szczególności organizacjom ekologicznym) możliwości zaskarżania (brak odesłania do art. 22c ust. 2) ani wnoszenia o wstrzymanie wykonania planów zatwierdzanych na podstawie niniejszej ustawy. Biorąc pod uwagę czas, na jaki przyjmowane są plany urządzenia lasu (co do zasady 10 lat - art. 18 ust.1 ustawy o lasach), członkowie zainteresowanej społeczności zyskają dostęp do wymiaru sprawiedliwości dopiero za dekadę, co nie tylko stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji z Aarhus i nie wdraża wyroku TSUE w tym zakresie, ale także narusza obowiązki w zakresie ochrony przyrody nałożone na Polskę przez dyrektywę siedliskową i ptasią, prowadząc do umożliwienia bezprecedensowej, trwającej następną dekadę dewastacji cennych przyrodniczo lasów.	“części społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami lub ma interes w podejmowanej decyzji dotyczącej środowiska” dostęp do skutecznych środków odwoławczych przed bezstronnym sądem umożliwiającym zaskarżenie wszelkich decyzji, działań i zaniechań w odniesieniu do planu urządzenia lasu i jego materialną oraz formalną kontrolę, w tym skutecznego i bezwzględnego wstrzymania przez sąd wykonania planu, mogącego spowodować nieodwracalną i poważną szkodę dla środowiska. Jednocześnie art 5 ustawy nowelizującej powinien zostać zmieniony następująco: [...] 2. Do zatwierdzania planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22 i 22c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym ilekroć w przepisach tych mowa jest o planach urządzenia lasu rozumie się
--	--	--	---	--

				przez to uproszczone plany urządzenia lasu. 4. Do zatwierdzania uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 22a i 22d ustawy zmienianej w art. 1.	
16	Koalicja NGO	Uwaga o charakterze ogólnym	Projekt ustawy w obecnym kształcie jest niepotrzebnie bardzo obszerny i przez to bardziej skomplikowany niż jest to niezbędne. Będzie to utrudniało praktyczne zastosowanie zawartych w nim rozwiązań. Przy zastosowaniu odpowiednich technik prawodawczych, w szczególności techniki kondensacji tekstu prawnego, można znacząco skrócić tekst projektu.	Redukcja powtarzających się przepisów, poprzez zastosowanie techniki kondensacji tekstu prawnego, zwłaszcza w zakresie przepisów dotyczących planów i uproszczonych planów urządzenia lasu.	